

Häme
Frostet id.
Härkära.

3340

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1

Sägner om Trolle-Gungby

Sägner om Trolle-

Nid Trolle-Gungby var en Gungby
stor sten. Den rester upp och hollen dansade
kring den. En som kom dit och hälsar på
dem har lyckan att dricka. Men han kan
varnat och dock sät det inte, utan hände
det falcon sig. Den red han därifrån.

Då var det närm som sa' till morron:

"Rid ej på det lärda, attu gå' det ånde!"

Få red han på plöjningen och kom så
lyckeligt fram till slottet.

Vissa brukte de gamla tala om:

3340

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—
2

Hjälps mot
spöken.

Hjälps mot spöken.

En klok gumma i Revinge sa, att "pullseben å väggasten
å den helie oransen" skulle hjälpa mot spöke.

Det skulle också hjälpa om man kunde gala som en tupp.

Då flydde spöket sin väg.

3340

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Förvarsel

Förvarsel.

På Hjularöd kunde man höra hur ett spann körde fram till
till trappan. Men när man gick ut för att ta emot dem som kom
var där inga . Det var förvarsel.

"Gubben" i Hartösa och hennes svartkonstbok "Gubben" i Hartösa
"Gubben" i Hartösa sa' man och hennes svart-
hade haft svartkonstbok. Hon visade den konstbok
för min fostermor, som då var så gammal
att hon kunde lära bokstäverna. Hon
sa' att där var särskilt många h och i,
sant att bladen var svarta och bok-
stäverna röda. Till min fostermor sa'
"Gubben": "Vil du lära denna, medan du
är grön, kan du få nyckeln nyttja av det
på din ålderdom."

Det föddes allmänt att levau i
Viken övde sin svartkonstbok av Gubben.

3340

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Klok gumma med svartkonstbok.

Jag har hört berättas om en klok gumma med svartkonstbok. Hon kund göra både gott och ont med den. Många sökte henne. En man som trodde att hans avundsmän förtrollat honom, kom till henne. Hon befallde då pigan att gå efter en spann vatten. Sen fick han titta i vattnet. Då såg han där sin bäste vän.

En gång hade hon gått till kyrkan. Då passade pigan på att läsa i hennes svartkonstbok. Gunman kände att det ej stod rätt till så skyndade att gå hem. När hon kom, var det fullt med pysslingar kring pigan, som stod och läste i boken. Gunman måste opp på loftet och ta ärter, som hon hällde ut på golvet, så att pyssligarna kunde ha något att göra tills hon hunnit läsa ner dem igen.

5

Klok gumma
med svartkonst
bok.

3340

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—
6

Leveau.

Leveau var fiskare vid Hjularöd. Man trodde att han hade svartkonstbok. Han skulle ha vist den för en bekant.

Den var inte som en vanlig bok och hade inga vanliga bokstäver.

Där var många som sökte Leveau. De kunde komma långa vägar ifrån för att söka honom. En gång kom där två kvinnor från Småland. De kom dit därför att de ej kunde överens med sina män.

En som blivit av med sin rock spridde ut ryktet att han skulle gå till Leveau. Dan efter hängde rocken på sin plats igen.

En klarinettspelare trodde att hans klarinett var förtrollad. När han blåste i den, kom där inget ljud ur den, utan bara oljud. Han gick till Leveau med den. Leveau tog bara och sköljde den i "vannhon", så blev den bra igen.

3340

En gång kom de för att kräva auktionspengar av Leveau. Men den resan gick inte heller lyckligt. När de kom nära hemmet, blev hästarna rädda och skenade och stannade inte förrän de kom långt bort i Färs härad.

Leveau hade en gång skickat sin tös till handlaren i Harlösa. Då blev hon av med sina pengar. Leveau gjorde då så att den som tagit pengarna måste gå ner till sjön. Hon visste inte var hon var utan hon trodde att hon gick i vatten, så hon lyfte kjolarna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Jöns Mårtensson Leveau var född 1835 och dog 1905

Förvända synen på folk.

Min mor har berättat om en taskespelare, som kunde förvända synen på folk. Han kröp igenom en brännesknubb. Alla tyckte det var mycket konstigt, men en tös som kom dit, när de stod där och titta på honom, sa: Var det också något! Han kryper ju över knubben. Men det skulle hon aldrig ha sagt, för sen kände hon precis som om hon vadat i vatten, och hon drog kjolarna högre och högre upp.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Förvända sy-
nen på folk.

Skän
Frost
Karlöv 1950-1951

Maran.

3340 *Eust Thörn*
der Bihundsson
född 1841
i Härneberg

De personer, som maran red, blev så anträngda, så de
blev riktigt svetta. Det var som om något tryckte på bröstet,
så att de knappt kunde andas.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Maran.

3340

Varulven.

Varulven sökte springa mellan benen på en människa.
Kunde han det så växte han så att människan klyvdes mitt itu.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Varulven.

3340 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

11

Kullen vid Viken.

Kullen vid Viken.

Nordöst om Viken

(Härösa v.) var förr en kulle. Där lever man
fett krigsfolk.

Hane
Fräst
Karlöa swn.

3340

Frust Fräst
1930-31.
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

12

En marknadsvisa

En marknadsvisa

Fa' va' po longa markad a' skolle
körta ud
å hale supped litta å knuppt en mager
stud.

Å pågen körde kreged, så sajta for i väj
men hönn ve tyscha Kroed*, darr skolle
han vanta maj.

Men när ja' kom ti gjärd sto påg å stud
å dro,

studen va' rent galen, å pågen ente go.

Men må min snart i näven, gi' ja' ti
studen hönn,

* tyska krogen

ä' sa': påg, släpp repro! ti studen sa ja:
rämn!

13

ä' jisses va ja klädd hans bagel mä
min snärt,
ad längre stå ä' kiva de va väll ente
värt.

Tisan skulle enligt sagesmannen vara
någon slags parodi på kvivet i riksdagen

3340

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Bot mot krea-
turssjuka.

Bot mot kreaturssjuka.

Om något kreatur var sjukt, rev man malm från kyrk-
klockan och gav kon. Fast det har inte hänt i min tid.

3340

Skärtorsdag.

Skärtorsdag skulle man förr sätta stål över dörrarna och i säbonkarna och i gödselhögen, så att inte trollpackorna kom ovh tog saft och kraft av dem.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Skärtorsdag